PRIENŲ R. BALBIERIŠKIO PAGRINDINĖ MOKYKLA

„MOKINIO ASMENINĖ PAŽANGA TAIKANT SKAITYMO STRATEGIJAS“

VIKTORINOS METODAS

,,Žydų kultūra ir istorija“

Dalyviai : 5-10 klasių mokiniai.

Dalykas : neformalus ugdymas

Parengė:

Socialinė pedagogė, metodininkė Asta Marcinkevičienė

Etikos mokytoja metodininkė Reda Valančienė

2017-2018 mokslo metai.

Šiandien Z kartos didžiausias deficitas yra motyvacijos trūkumas skaitymui todėl svarbiausiu uždaviniu tampa ne informacijos gavyba, bet dėmesio vadyba (pastangos apmąstyti ir aktualizuoti gautą informaciją, ją perteikti ir pritaikyti praktiškai).

TEMA	„Žydų kultūra ir istorija“
Parinkimo motyvai	Šiandien vis dažniau susiduriame su problema, jog mūsų vaikai nenori skaityti. Vis dėlto didelis darbas tenka mokytojams, kurie stengiasi, kad jaunoji karta augtų skaitanti, žinanti knygos dvasinę vertę. Turbūt nesuklysiu sakydama, jog skaitymas – ne tik lituanistų reikalas. Norėdamas išmokyti skaityti tekstus bet kurio dalyko mokytojas turi ne tik gerai išmanyti įvairias skaitymo strategijas, bet ir pats būti įvaldęs skaitymo strategijų taikymą ugdymo praktikoje. Juk skaitantis žmogus – augantis žmogus!
Tikslas	Ugdytis skaitymo gebėjimus: „sutelkti dėmesį ir rasti aiškiai pateiktą informaciją, daryti tiesiogines išvadas, interpretuoti ir integruoti idėjas bei informaciją, dirbant grupėje gebėti perduoti įgytas žinias komandos draugams.
Uždaviniai	Naudojantis įvairiais informaciniais šaltiniais, naudojant įvairias skaitymo strategijas, susirasti pagrindinę informaciją duotomis temomis, ją įsiminti. Rastą informaciją susisteminti ir gebėti perduoti komandos draugams. Įgytas žinias pritaikyti praktinėje veikloje.
Dalyviai	Šešios komandos po šešis narius. Dalyviai 5-10 klasių mokiniai.
Laukiamas rezultatas	Mokinys, kuris taiko skaitymo strategijas, yra aktyvus, nuolat keliantis klausimus, planuojantis skaitymo veiklą, gebantis identifikuoti iškylančias problemas ir rasti sprendimo būdus – lanksčiai pritaikyti reikalingas strategijas, kad suprastų tekstą ir galėtų informaciją perduoti draugams. Skaitymo strategijų pritaikymo sėkmė išbandant savo žinias viktorinoje „Skaityk- surask-pritaikyk-laimėk“
Skaitymo strategijos	Individualus darbas, taikant skirtingas skaitymo strategijas, darbas bendradarbiaujančiose grupėse, pasakojimai, garsiniai skaitymai, informacijos rinkimas, rezultatų analizė, viktorina.
Priemonės	Katalogai, knygos, enciklopedijos, internetas, interviu, tolerancijos centro ir muziejaus ekspozicijų medžiaga ir kt.
Ištekliai	Mokytojų ir mokinių tėvų, mokyklos ir miestelio bibliotekininkių pagalba, IKT.
Trukmė	Pirmas pusmetis

INTEGRACIJA Į DĖSTOMUS DALYKUS

Šis metodas gali būti taikomas arba integruojamas į visus mokomuosius dalykus, užduotims parenkant atitinkamas dalykui temas.

METODO PRISTATYMAS

Įvairių dalykų pamokose mūsų mokyklos mokytojai taiko įvairias skaitymo strategijas, tačiau, kaip įtakoja viena ar kita skaitymo strategija atskirų mokinių pažangą dažnai mato tik to dalyko mokytojai. Mes norime Jums pristatyti šį metodą, kuris įgalino įdomiai organizuoti savarankiško mokymosi dieną, skatino mokinių motyvaciją taikyti geriausiai pasiteisinusias skaitymo strategijas ir leido pamatuoti asmeninę mokinių pažangą ir įvertinti mokymosi bendradarbiaujant, rungtyniaujant komandoje sėkmę.

Savarankiško mokymosi diena

1 pamoka – Kiekviena 5-10 klasė deleguoja į komandą po 6 mokinius. Sudaromos 6 ekspertų komandos. Kiti mokiniai lieka namų grupėse. Ekspertų komandos gauna po vieną temą. Jų užduotis naudojantis įvairiais informaciniais šaltiniais per 30 minučių surinkti individualiai kuo daugiau informacijos duotai temai.

2 pamoka – ekspertų komandos turi 30 minučių surinktai informacijai išanalizuoti, atsirinkti svarbiausius jų nuomone faktus, pasiruošti pateikti gautą informaciją savo klasės draugams likusiems namų grupėse.

3 pamoka – ekspertai kiekvieną temą pristato savo klasei, ruošiasi viktorinai. Viktorinoje dalyvaus visi mokiniai, o vienas ekspertas iš klasės deleguojamas į vertinimo komisiją.

4 pamoka- viktorina. Dalyvauja visi 5-10 kl. mokiniai 6 komandos. Ekspertai ir mokytojai sudaro vertinimo komisiją.

Kiekvienos klasės atstovas meta kauliuką, pagal iškritusį skaičių gauna temą, dar kartą meta kauliuką ir pagal iškritusį skaičių sužino klausimo numerį. (klausimus galima duoti išsitraukti) Atsakyti raštu turi 1 minutę laiko ir pateikia atsakymus vertinimo komisijai. Taip patikrinamos visų mokinių žinios.

5 pamoka –refleksija. Įsivertinimas. Apibendrinimas.

Šį metodą panaudojant skaitymo strategijas pradėjome taikyti etikos pamokose, apibendrinant atskirų skyrių medžiagą. Pasiteisino. Mokiniai skaitė su susidomėjimu, nes nežinojo, koks klausimas teks. Vėliau panaudojome organizuodami savarankiško mokymosi dieną , skirtą rugsėjo 23 - „Žydų genocido dienai paminėti“ .

2017 metų lapkričio 30 – gruodžio 01 dienomis Klaipėdos Gedminų progimnazijoje vyko metodų mugė. Kurios metu mes sėkmingai pristatėme šį metodą. Metodas sulaukė didelio dėmesio, būrio norinčių jį išbandyti ir palankaus projektų mugės organizatorių įvertinimo.

REKOMENDACIJOS

Šį metodą galima naudoti kaip stalo žaidimą, tačiau mes siūlome jį žaisti komandomis arba rungtyniauti individualiai su draugais. Svarbu pasirinkti užduotims temas. Mūsų siūlomu atveju mes parinkome 6 temas susijusias su Tolerancija ir žydų gyvenimu. Reikalingas 6 skaičių kauliukas, kurio pagalba žaidėjai išsirenka temą. Kiekvienas skaičius turi jam priskirtą temą, o kiekviena tema ne mažiau kaip 6 klausimus. Galima duoti traukti klausimus patiems žaidėjams, galima mesti kauliuką ir gauti klausimo numerį. Priklauso nuo dalyvių amžiaus, organizatorių išradingumo, temų, kurioms skirtas žaidimas sudėtingumo, medžiagos aktualumo.

UŽDUOTYS

1 tema. SPORTAS

Klausimas	**Atsakymas**
Kaip vadinasi pasaulio žydų olimpinės žaidynės?	Makabiada
Kas yra Makabiada ?	Pasaulio žydų olimpinės žaidynės
Kaip vadinasi Izraelio krepšinio komanda?	Tel Avivo Maccabi
Įvardinkite Tel Avivo Maccabi krepšininkų marškinėlių pagrindines spalvas?	Geltona ir mėlyna
Litvakas garsus šachmatininkas?	Eduardas Rozentalis
Lietuvos futbolo teisėjų federacijos viceprezidentas, Kauno žydų bendruomenės pirmininkas ?	Gercas Žakas

2 tema. MENAS (Dailė, literatūra, muzika)

Klausimas	**Atsakymas**
Meno kritikų ir istorikų vienareikšmiškai vertinamas kaip garsiausias ir geriausias XX amžiaus žydų dailės menininkas, gimė dabartinėje Baltarusijos teritorijoje, kuri tuomet priklausė Rusijos imperijai. Dailininko tėvai save vadino lietuviais, o sūnus pasirinko žydų-rusų tautinę tapatybę. Kas jis?	Marcas Chagallas
Lietuvoje gimęs ir augęs, išgyvenęs holokaustą, kurio metu nužudyti jo tėvai, lietuvių šeimos	Icchokas Meras

priglaustas ir išsaugotas bei išmokslintas, vėliau Izraelyje gyvenęs žydų kilmės rašytojas rašė tik lietuvių kalba. Jo knygos yra plačiai žinomos Lietuvoje ir pasaulyje. Sovietų okupacijos metais į Izraelį išvykęs rašytojas išlaikė glaudų ryšį su Lietuva.	
Žydų kilmės garsus rusų tapytojas, peizažistas?	Isakas Levitanas
Įvardinkite bent vieną Icchoko mero kūrinį?	1960 m. debiutavo autobiografinių apsakymų rinkiniu „Geltonas lopas“. Išleido dar kelis apsakymų rinkinius ir romanus "Lygiosios trunka akimirką", "Striptizas", "Sara".
Vienas žymiausių ir produktyviausių šiuolaikinių žydų rašytojų, Lietuvos Nacionalinės ir Izarelio rašytojų sąjungos premijų laureatas, Rusijos Bookerio premijos nominantas, 1995 m. apdovanotas Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordinu. Rašytojo kūryba išversta į 13 pasaulio kalbų, bendras knygų tiražas viršija milijoną egzempliorių. Nuo 1993 m. gyvena Izraelyje .	Grigorijus Kanovičius

3 tema. HOLOKAUSTAS

Klausimas	**Atsakymas**
Didžiausia Holokausto aukų vieta Lietuvoje?	Panerių memorialas 100 000 tūkst.žmonių.
Įvardinkite 3 stambiausius getus Lietuvoje?	Kauno, Vilniaus, Šiaulių
Kiek Lietuvos žydų išliko po karo?	Apie 9 tūkstančiai
Kiek buvo nužudyta Lietuvoje iki II pasaulinio karo pabaigos?	196 tūkst.
Koks apdovanojimas įteikiamas Žydų gelbėtojams?	Pasaulio teisuolių vardas
Kaip vadinasi Žydų istorijos muziejus Vilniuje?	Vilniaus Gaono žydų muziejus

4 tema. RELIGIJA

Klausimas	**Atsakymas**
Kaip vadinasi žydų religija?	Judaizmas
Kaip vadinasi žydų šventoji knyga ir įstatymų rinkinys?	Tora ir talmudas

Žydų dvasininkas	Rabinas
Kaip vadinasi žydų maldos namai?	Sinagoga
Kas yra šabas?	Kiekvieną savaitę vykstanti šventinė poilsio diena.
Viena svarbiausių Judaizmo religinių metinių švenčių žydams?	Pascha (Pesachas) (hebr. *פסח*, aram. Pas-cha (Velykos)

5 tema. SIMBOLIAI

Klausimas	**Atsakymas**
Kas yra kipa?	Maža kepuraitė galvai pridengti
Kaip vadinasi kepuraitė, kuria vyrai dengiasi galvą?	Galvą dengiasi visi vyrai tam skirta *kipa* – maža plokščia kepuraite, kurią nusiima tik miegodami.
Kas yra Menora ?	(hebr. *מְנוֹרָה Menorah* „šviestuvas“) – septynšakė žvakidė. Menora laikoma vienu svarbiausių judaizmo simbolių ir yra Izraelio valstybės simbolis, įtrauktas į valstybės herbą. Simbolis siejamas su Jeruzalės šventyklos auksine žvakide, kurią po Jeruzalės šventyklos sugriovimo romėnai pagrobė ir laikė Romoje iki VI amžiaus, tačiau vėliau ji buvo sugrąžinta į Jeruzalę.
Ką simbolizuoja Dovydo žvaigždė?	(hebr. *דָּוִד מָגֵן* tar. Mogein Dovid) – Izraelio karaliaus Dovydo ir žydų simbolis. Simbolizuoja žydų tautą kartu su Menoros simboliu. 1948 metais atsikūrus Izraelio valstybei Dovydo žvaigždė pavaizduota Izraelio vėliavoje. Pagal judėjus, šis ženklas simbolizuoja skaičių 7, tai yra 6 kampai ir 7 vidurys arba 6 sukūrimo dienos ir septinta poilsio – Šabo
Kas yra Chanuka?	Šviesos arba ugnies šventė
Kaip atrodo Izraelio vėliava?	Baltos spalvos fone mėlyna Dovydo žvaigždė

6 tema. TOLERANCIJA

Klausimas	**Atsakymas**
Kas yra Tolerancija?	*Tolerancija*, išvertus iš lotynų kalbos, reiškia kantrybę ir ištvermę.
Ką reiškia TUC ?	Tolerancijos ugdymo centras

Kada švenčiama tarptautinė Tolerancijos diena?	*Tarptautinė tolerancijos diena* minima nuo 1995 m. UNESCO sprendimu lapkričio 16 d.
Įvardinkite bent 3 Tolerancijos dienos simbolius ?	Rankos, paukščiai, skėčiai, laivas, gėlės žiedas
Pabaikite šią frazę „Visi skirtingi, visi ... ?	Lygūs
Koks Lietuvos filosofas pasakė šiuos žodžius? „Tolerancija – tai kasdieniai išmėginimai“	Leonidas Donskis

AKIMIRKOS IŠ METODO TAIKYMO